

De Conditionering

Kinderen geloven in sprookjes en volwassenen blijken dat ook te doen. We zijn goedgegelovig. Wanneer iets maar vaak genoeg herhaald wordt of vertelt door mensen die we vertrouwen, dan moet het wel waar zijn. Wanneer het sprookje generaties lang doorverteld wordt, dan zit het vastgeroest in ons collectieve geheugen. Dit heet ook conditionering.

Er zijn vele voorbeelden bekend. De Aarde is plat totdat die een bol is. De Zon draait om de Aarde totdat het andersom is. De Kerstman bestaat totdat die verzonnen is. De massavernietigingswapens in Irak bestaan totdat het land op de knieën is gebracht. De Minsk-akkoorden waren serieus totdat ze slechts tijd moesten rekken.

Propaganda, nepnieuws en desinformatie zijn van alle tijde. Maar het gaat mij hier niet om de inhoudelijke voorbeelden van bijvoorbeeld de maanlanding, MH17, de moord op JFK, 9/11, democratie of NGO's. Het gaat mij om het aanwakkeren van de zelfreflectie met als doel de eigen conditionering te doorzien en de sprookjes af te leren schudden.

Dit begint met de bereidheid om alles, maar dan ook echt alles, te kunnen (willen) zien als onwaar. Alles waar je al je hele leven in geloofd hebt, moet je kunnen (willen) verwerpen als onwaarheid. Niet dat alles onwaar is, maar je moet ertoe bereid zijn jouw mening volledig te veranderen. Dit is geen eenvoudige opgave en kan leiden tot flinke onrust in jezelf.

Het kind dat geloofde in de Kerstman was nogal onthutst toen het een leugen bleek te zijn. Toch bijzonder dat de volwassene al zoveel eelt op zijn ziel heeft dat leugens bij het leven horen en je daar niet al te moeilijk over moet doen. Wanneer je gaat beseffen dat er zoveel leugens zijn over uiterst serieuze zaken dan kan jouw wereld instorten. Wil je dat wel.

Maar wat nu als jouw leven daardoor bepaald wordt. Dat jouw levensgeluk, jouw gezondheid, jouw relaties met anderen en jouw ontwikkeling als (spiritueel) mens door leugens beperkt worden. Als het adagium is dat we allemaal hard moeten werken voor ons geld, terwijl sommigen zoveel geld hebben dat ze het nooit op kunnen maken.

Is er niet iets vreselijks mis in onze wereld waar sommige kinderen zeuren om een eigen paard en anderen omkomen van de honger. Waar in mijn land een gezond brood 5 euro kost waar in andere landen een gezin 5 dagen van kan leven. Waar rijke mensen rijker kunnen worden door met geld meer geld te kunnen maken.

We zien dit allemaal en de meesten nemen het voor lief. Het is nu eenmaal zo. Door er niet bij stil te staan blijft het zo. We willen het eigenlijk niet, maar willen er ook niets aan doen. Want het is zoals het is. Dit is nu eenmaal het sprookje waarin we leven. Ik schrijf dit om duidelijk te maken hoe dit werkt, in ons hoofd en in de wereld. Sta er even bij stil.

Ik wil duidelijk maken dat onze conditionering veel dieper zit dan we denken. Dat de conditionering voortkomt uit zowel belangen als trauma. Belangen in de zin van propaganda. De Russen komen eraan. De Chinezen stelen alles. Trauma met als voorbeeld genocide en slavernij. De tribale mens laat zich programmeren in wij versus zij.

Het is allemaal begrijpelijk, de mens is gewoon nog primitief. Er zijn mensen die planetjes maken en er zijn mensen die planetjes volgen. Zolang de massa niet bewust is, blijft het zoals het is. Zolang we geconditioneerd zijn, zijn we niet onszelf, zijn we niet vrij en blijven we in cirkeltjes rondrennen. Gedoemd ellende te blijven herhalen.

Vanuit mijn westers perspectief probeer ik steeds meer leugens te doorzien. De Russen komen er niet aan, zij moeten zich noodgedwongen verdedigen. De Chinezen stelen niet, ze willen eerlijke handel drijven. Hoe de waard is, vertrouwt hij zijn gasten. Ik ben mijn leven lang gevoed met leugens. Westerse belangen doordrenken zogenaamde waarheid.

Maar het zit zoveel dieper. Ik volg diverse westerse mensen die een goed hart hebben en werkelijk op zoek zijn naar de waarheid. Zij veroordelen net als mij de genocide, het kolonialistische karakter van het westen, de uitbuiting enzovoort. En toch denken ze nog steeds dat China slecht is voor mensen. Een hardnekkige gedachte waar ze niet van los komen.

Ten eerste wie zijn wij westerlingen om daar iets van te vinden. Wij zijn geen Chinezen. Wij snappen niets van China en de Chinese cultuur. Is het niet aan de Chinezen zelf om hun eigen land vorm te geven. Net zoals wij dat voor onszelf willen doen. Het is toch ongelooflijk arrogant om te denken dat wij het beter weten voor anderen hoe zij moeten leven.

Ten tweede weten wij helemaal niet hoe Chinezen hun land ervaren. Ja, de propaganda is er volop. Wij worden hier in de main stream media én in de alternatieve media volgepompt met verhalen over het Sociale Credit Systeem, Tibet, de Oeigoeren, Hong Kong en Taiwan. Hoeveel is daar van waar. Ik schat in heel erg weinig. Het is een vertekend beeld.

Hoe reageer je op een stelling dat de maanlanding gelogen kan zijn. Los van wat nu precies waar is. Maar gewoon neutraal kunnen kijken en onderzoeken of het voor jou waar of onwaar is. Als je de stelling direct verwerpt, sta je dus weinig open voor andere waarheden. De conditionering is dan goed gelukt. En de meeste conditionering is veel subtieler.

Democratie is wat de wereld nodig heeft. We moeten alle landen helpen aan democratie. Mensen zijn het beste af met democratie. Het is belangrijk de democratie te beschermen met maatregelen ook al zijn die ondemocratisch. Mensen die geen democratie willen moeten we toch dringend adviseren de democratie te omarmen.

Kunnen mensen die opgegroeid zijn in een westerse democratie nog wel overwegen om liever niet te willen leven in een land die gestoeld is op westerse democratie. Alsof andere landen dan beter zijn. Maar dat weet je helemaal niet. En als je in zo'n ander land gaat leven met jouw westerse culturele achtergrond dan kun je het ook niet weten.

Moeten we ons niet vooral met onszelf bemoeien en de ander de ander laten. Het is al moeilijk genoeg om jezelf te zijn omdat de meesten bezig zijn zichzelf te worden. Om daar enigszins in te kunnen slagen dienen we onze conditionering af te leggen. Alle leugens moeten uit ons systeem geweerd worden. Dat vraagt onderzoek. Diepgaand onderzoek.

En als je het niet weet, dan weet je het niet. Val niet terug op wat je denkt te weten, want dat is een grote valkuil. Neem geen genoegen met de status quo. Hou het open als je het niet weet. Graaf verder, graaf dieper. Neem de tijd. Tientallen jaren conditionering leg je niet af in een paar maanden. En vergeet niet dat je voortdurend bestookt blijft. Er is geen nieuws.

Hoe het zit aan de andere kant weet ik niet, maar ik vermoed dat conditionering overal aanwezig is omdat belangen overal aanwezig zijn. Tenslotte mag ook duidelijk zijn dat we allemaal tegen elkaar worden uitgespeeld. Een verdeelde wereld keert zich niet tegen haar gezamenlijke vijand. Hun grootste angst is dat wij massaal bewust worden.

Nico Cost, 7 augustus 2024